

Współczesna Gospodarka

Contemporary Economy
Electronic Scientific Journal
www.wspolczesnagospodarka.pl

Vol. 5 Issue 1 (2014) 89-96
ISSN 2082-677X

SZKOLNA KASA OSZCZĘDNOŚCI JAKO WZROST ŚWIADOMOŚCI FINANSOWEJ U NAJMŁODSZYCH

Joanna Lenkiewicz

Streszczenie

Oszczędzanie pieniędzy oraz planowanie wydatków dotyczy każdego z nas. Jednymi z najbardziej znanych sposobów odkładania pieniędzy jest korzystanie z konta lub tradycyjnej skarbonki „świnki”- nie tylko to ostatnie bliskie jest najmłodszym. Od dawna znane są nam Szkolne Kasy Oszczędności, posiadanie niegdyś książeczki oszczędnościowej a dziś konta jest ukłonem w stronę dzieci. Samej umiejętności oraz nawyku odkładania pieniędzy staramy się wpoić już najmłodszym. Bank wychodzi temu naprzeciw, stąd kontynuowanie i ciągłe udoskonalanie Szkolnej Kasy Oszczędności. W pierwszej części artykułu skupiono się na pojęciu Szkolnej Kasy Oszczędności. Została poruszona kwestia ewoluowania książeczki oszczędnościowej w konto internetowe, a co za tym idzie opisane zostały funkcje i możliwości takiego rachunku. W artykule zamieszczono prowadzenie i obsługę rachunków SKO oraz jego regulamin. Na końcu umieszczony został skrócony wynik ankiety przeprowadzonej w szkole w Starych Juchach. Otrzymany wynik miał ocenić świadomość najmłodszych w kwestii oszczędzania i samego konta SKO.

Słowa kluczowe: oszczędzanie, oszczędności, konto dla najmłodszych, nauka oszczędzania

Wstęp

W artykule podjęto próbę sprawdzenia jak Szkolna Kasa Oszczędności wpływa na świadomość w kwestii oszczędzania u najmłodszych. Ważne jest poznanie regulaminu i zadań postawionych przez SKO. W artykule podjęto starania zdobycia odpowiedzi u samych zainteresowanych kontem, czyli dzieci w wielu 6-13 lat. W tym celu przeprowadzona została ankieta w Zespole Szkół Samorządowych w Starych Juchach. Otrzymany wynik ma przedstawić znajomość podstawowych pojęć jak „oszczędzanie” przez najmłodszych. Kwestionariusz ankiety jest główną metodą badawczą w artykule, pomoże on w zweryfikowaniu następujących hipotez:

- Szkolna Kasa Oszczędności to dobry start w gromadzeniu oszczędności przez najmłodszych,
- Działanie SKO podnosi świadomość dzieci w kwestii oszczędzania oraz naucza nawyku odkładania pieniędzy.
- Istnieją ciekawe i łatwe metody początkujące nawyk oszczędzania u dzieci.

Do zapoznania się i analizowania tematu potrzebne są odpowiednie metody, techniki i narzędzia badawcze. W kwestii Szkolnej Kasy Oszczędności nie dysponujemy zbyt obszerną literaturą. Sama inicjatywa książeczek oszczędnościowych istnieje od wielu lat natomiast chęć edukacji finansowej najmłodszych to nowy temat. Głównym źródłem problemu stały się strony internetowe magazynów bankowych oraz artykuły na temat odnowienia SKO. Kolejną metodą użytą w artykule jest ankieta. Przeprowadzona została wśród dzieci szkoły w Starych Juchach.

1. SKO czyli Szkolna Kasa Oszczędności

W leksykonie bankowym pod pojęciem „Szkolnej Kasy Oszczędności” kryje się definicja hasła, które ma ważną rolę wychowawczą. Dzięki SKO młodzież uczy się oszczędzania a co za tym idzie bank zdobywa przyszłych klientów. Uczniowie otrzymują własne książeczki SKO, na które lokowane są pieniądze. Zarządzaniem oszczędności zajmuje się szkoła, wpłaca ona je w PKO BP na ustalone oprocentowanie¹.

Szkolna Kasa Oszczędności to zgodnie z prawem bankowym jedyna w Polsce forma lokowania pieniędzy przez dzieci poniżej 13. roku życia. Sama idea oszczędzania u dzieci zaistniała w 1773 roku kiedy Komisja Edukacji Narodowej wydała zlecenie dla oświaty by uczyć dzieci odkładania pieniędzy. Pierwsze SKO powstały kilka lat po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego- Stanisław Grabski w roku 1925 wydał pismo, w którym podkreślał, że „młodzieży szkolnej należy wpajać umiejętność i zasady oszczędzania pieniędzy”. Do realizacji tego celu miało przyczynić się utworzenie Szkolnych Kas Oszczędności. Powstały one w 1927 roku. Zapoczątkowane były przez Pocztową Kasę Oszczędności – dzisiejsze PKO BP, które kontynuuje cel swojej poprzedniczki, a mianowicie edukację finansową najmłodszych uczniów².

Misja SKO nie zmienia się od lat, natomiast sam projekt ewoluuje i dostosowuje się do klientów oraz dzisiejszych oczekiwań. Najbardziej zauważalną zmianą w Szkolnej Kasie Oszczędności jest forma zarządzania oszczędnościami. Dzieci ze szkół podstawowych nie korzystają z tradycyjnych papierowych książeczek oszczędnościowych, z których mogli korzystać ich rodzice. Bank PKO BP idąc z duchem czasu stworzył nowe, ulepszone SKO gdzie uczniowie mają internetowy dostęp do swoich kont. Zaprojektowane zostało one z myślą o najmłodszych. W chwilach kryzysowych dziecku podpowiada głos postaci Żyraby Lokatki, a przy każdym transakcjach oraz każdym użyciu przycisku towarzyszą ustawione wcześniej dźwięki. Nowa odsłona Szkolnych Kas Oszczędności to próba nadążenia za przyszłymi klientami banku. Nie od dziś wiadomo, że młodsze pokolenie na co dzień korzysta z najnowszych technologii. Obecne SKO umożliwiają dzieciom wgląd do swoich oszczędności, planowanie wydatków przez tworzenie specjalnych skarbonek, w których odkładane są pieniądze na określony cel. By bardziej zmotywować najmłodszych klientów do oszczędzania, za konkretny cel np. wpłata na konto czy wypełnienie skarbonki, bank przewidział nagrody w postaci odznak.

Nie tylko forma zarządzania pieniędzmi w SKO uległa zmianie. Wcześniej oprocentowanie na książeczkach oszczędnościowych wynosiło 3,5% dziś jest ono równe 5%-do momentu gdy środki nie przekroczą 2 500 złotych, kwota powyżej przynosi już tylko zysk

¹ Krzyżkiewicz Z., Jaworski W. L., Pułaski M., Leksykon bankowo- giełdowy, Poltext, Warszawa 1998

² <http://edu.gazeta.pl/edu/h/Szkolna+Kasa+Oszcz%C4%99dno%C5%9Bci> dostęp: 20.02.2014r.

2% w skali roku. Bank PKO BP jest przekonany, że dzięki unowocześnieniom wprowadzonym w formie kont dla dzieci oraz korzystnym oprocentowaniem zdobędzie przyszłych, młodszych klientów³. Obecnie Szkolne Kasy Oszczędnościowe zyskały poparcie u 1850 szkół, w których łącznie zaoszczędzono 14,5 mln zł, w tym blisko 150 tysięcy uczniów wpłaca regularnie na SKO⁴.

1.1. Internetowe konto dla najmłodszych

Najbardziej znaną formą oszczędzania poza tradycyjną skarbonką „świnką” jest książeczka oszczędnościowa. Dokument ten wydawany jest przez banki osobom fizycznym jako dowód wpłaty zgromadzonych pieniędzy. W książeczce oszczędnościowej dokumentuje się wszystkie wpłaty i wypłaty oszczędności. Każda zawarta tam transakcja ma swoje odzwierciedlenie w księgowości banku na indywidualnych kontach klientów⁵.

Obecnie Bank PKO BP wyszedł naprzeciw najmłodszym klientom, znane wszystkim książeczki oszczędnościowe stały się kontami internetowymi. W ramach tej oferty banku, dzieci poniżej 13. roku życia mogą poprzez swoje konto przede wszystkim zbierać oszczędności na określony cel oraz rozporządzać swoimi funduszami. Wgłębiając się w SKO możemy wyróżnić jego główne zalety oraz możliwości:

- Personalizacja- dziecko może ustawić wygląd serwisu (tapety, dźwięk) według swoich upodobań oraz skorzystać z funkcji „przyjazny login”, która zapamięta numer klienta podczas logowania.
- Skarbonki służą do oszczędzania na określony cel- można nadać im własne nazwy, wybrać obrazek określający skarbonkę, określić kwotę którą chcemy zbierać oraz czas jaki na to przeznaczamy, dokonywać wpłat. Skarbonkę można rozbić, a co za tym idzie zbierane tam środki automatycznie powiększają kwotę „wolnych oszczędności”.
- Odznaki- jest to gra, która ma za zadanie motywować najmłodszych. Dzieci otrzymują nagrodę w postaci odznak za określone „osiągnięcia” np. założenie skarbonki, regularne wpłaty na swoje konto czy długoterminowe zbieranie oszczędności.
- Przelewy- serwis umożliwił najmłodszym inicjowanie przelewów, gdzie jego każdy element np. odbiorca przelewu potrzebuje akceptacji/zatwierdzenia rodzica w iPKO. Dla dzieci poniżej 10. roku życia, funkcja ta jest domyślnie wyłączona.
- Doładowania telefonu- inicjowane przez najmłodszych klientów, wymagają również akceptacji rodzica, ze względu na powiązanie jego rachunku z rachunkiem dziecka (podobnie do przelewów). W tej funkcji przykładowo możliwe jest zrealizowanie pojedynczego doładowania telefonu czy sprawdzenie statusu doładowań komórki.
- Wyzwania- rodzice dzięki tej sekcji wyznaczają dziecku określone zadanie, które ma na celu wspierać rozwój jego kompetencji. Rodzic ma do wyboru 4 obszary wyzwania: odpowiedzialności (np. porządek w pokoju), planowania (np. przygotowania planu rodzinnej wycieczki), systematyczności (np. oszczędzanie) oraz wytrwałości (np. składanie ubrań). Każde z zadań ma swój termin realizacji oraz nagrodę- określa to rodzic, natomiast o podjęciu wyzwania samodzielnie decyduje dziecko.
- Narzędzia finansowe- np. kalkulator, który pomoże dziecku sprawdzić ile może zyskać zbierając oszczędności przez określony czas, przy aktualnym oprocentowaniu konta.

³ <http://natemat.pl/11599,nauka-oszczedzania-xxi-wieku-szkolne-kasy-oszczednosci-wchodza-do-internetu> dostęp: 20.02.2014r.

⁴ http://wyborcza.biz/finanse/1,105684,10207499,Szkolne_Kasy_Oszczednosci___na_nowy_rok_procenty_w.html dostęp: 20.02.2014r.

⁵ Krzyżkiewicz Z., Jaworski W. L., Pułaski M., *Leksykon bankowo- giełdowy*, Poltext, Warszawa 1998

- Powiadomienia- informuje o zdobytych odznakach, zdarzeniach zainicjonowanych przez rodziców itp⁶.

Tak rozbudowane konto internetowe dla najmłodszych ma ułatwić im stawianie pierwszych kroków w „świecie oszczędzania”. Bank PKO BP postarał się o stworzenie strony łatwej w obsłudze przez dzieci, w chwilach niepewności po koncie oprowadza postać Żyrafy Lokatki- taka zaprojektowane konto oszczędnościowe jest przyjazne najmłodszym.

2. Prowadzenie i obsługa rachunków Szkolnej Kasy Oszczędności

Bank PKO BP pod swoją opiekę wziął wszystkie podmioty placówki szkolnej. Do rachunków SKO, którymi on się zajmuje zaliczają się: SKO Konto dla Szkoły, SKO Konto dla Rady Rodziców, SKO Konto Plan Szkoły, SKO Konto Plan Rady Rodziców i SKO Konto dla Ucznia. Posiadanie konta w Szkolnej Kasie Oszczędności przez szkołę i Radę Rodziców umożliwia: otwieranie i prowadzenie rachunków SKO Konto Plan Szkoły/ Rady Rodziców, wykonanie rozliczeń finansowych w zakresie właściwym dla rachunków SKO Konto dla Szkoły/ Rady Rodziców oraz korzystanie z innych usług bankowych, które oferuje i udostępnia PKO BP SA dla SKO Konto dla Szkoły/ Rady Rodziców.

Dla najmłodszych klientów Konto SKO oferuje gromadzenie i przechowywanie oszczędności przez dzieci w wieku 6-13 lat. Bank PKO BP SA umożliwia dla członków SKO Konto dla Ucznia korzystanie z innych oferowanych usług, które są dostępne. Konto dla uczniów otwierane jest i zarządzane przez opiekuna Szkolnej Kasy Oszczędności- w oparciu o oświadczenia przedstawiciela ustawowego lub przez opiekuna prawnego- który inicjuje przystąpienie dziecka do SKO. Po otwarciu takiego konta najmłodszy członek Szkolnej Kasy Oszczędności otrzymuje: legitymację SKO, książeczkę SKO oraz instrumenty uwierzytelniające czyli numer klienta i hasło. Dziecko jako już prawowity członek Szkolnej Kasy Oszczędności potwierdza wpłaty i wypłaty pieniężne własnoręcznym podpisem w otrzymanej książeczce SKO. Transakcja wypłaty oszczędności musi być zgłoszona wcześniej u opiekuna- przed żądanym terminem wypłaty zgromadzonych pieniędzy. Dziecko musi niezwłocznie poinformować opiekuna SKO o utracie/ zniszczeniu legitymacji SKO oraz książeczki SKO. Możliwa jest rezygnacja ze Szkolnej Kasy Oszczędności, potrzebne jest tu oświadczenie przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego o rezygnacji dziecka z konta- a co za tym idzie trzeba zwrócić opiekunowi otrzymaną wcześniej legitymację i książeczkę. Po rezygnacji jest również szansa ponownego powrotu do SKO w tej samej lub innej uczęszczanej przez dziecko szkole⁷.

Wspomniany wiele razy, opiekun SKO pełni istotną rolę w funkcjonowaniu konta dla uczniów. Do jego zadań należy między innymi udzielanie informacji w dziedzinie systematycznego oszczędzania oraz prowadzenie szkolnego bloga- dziennik sieciowy. To on dokonuje transakcji- wpłaty i wypłaty oszczędności uczniów oraz potwierdza je w książeczkach SKO. Za pomocą e-konta wykonuje przelewy bankowe odpowiednie wpłatom/wypłatom uczniów. Opiekun SKO prowadzi dokumentację Szkolnej Kasy Oszczędności poprzez rejestrowanie zebranych oświadczeń, dostarczonych uczniom umów, haseł pierwszego logowania i legitymacji SKO oraz kart z przeprowadzanych transakcji. Jednym z ważniejszych obowiązków opiekuna jest pośredniczenie pomiędzy bankiem a jego najmłodszymi klientami – w tym przypadku uczniami. Jako łącznik zajmuje się przekazywaniem niezbędnych dokumentacji⁸.

⁶ http://www.aiebank.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=34671:pko-junior-czyli-bankowosc-dla-dzieci-ponizej-13-roku-zycia&catid=357:bankowo&Itemid=221 dostęp: 21.02.2014r.

⁷ Ogólne warunki prowadzenia i obsługi rachunków Szkolnej Kasy Oszczędności

⁸ Program działań i regulamin SKO

2.1. Regulamin Szkolnej Kasy Oszczędności

Klientem SKO jest osoba, która założyła konto i na dowód tego otrzymała książeczkę oszczędnościową i legitymację. Uprawnoczeniem jego członkostwa jest dokonanie pierwszej wpłaty. Na otrzymaną książeczkę uczeń może wpłacić jednorazowo sumę w wysokości od 1-50 zł. Dokonywanie wpłat u opiekuna SKO jest w ustalonym dniu tygodnia. Przyjęcie oszczędności od ucznia potwierdzone jest wpisem do otrzymanej książeczki SKO. W przypadku jej zgubienia dziecko musi to niezwłocznie zgłosić do opiekuna, on natomiast na podstawie stanu e-konta ma za zadanie wystawić nową z napisem „DUPLIKAT”. Na konto ucznia mogą wpłacać osoby trzecie, można to zrobić przelewem bankowym lub wpłacić w kasie banku- w oddziale może wykonać to jedynie rodzic lub prawny opiekun dziecka. Opiekun ma za zadanie w przeciągu 24 godzin przelać na konto ucznia przekazaną mu kwotę. Transakcji- wpłat/ wypłat z książeczki u opiekuna może dokonać tylko właściciel otrzymanej książeczki SKO w ustalonym dniu tygodnia. Uczeń jednorazowo może podjąć ze swojego konta sumę od 1-50 zł. O chęci wypłacenia kwoty należy powiadomić opiekuna z wyprzedzeniem. Uczniowie, którzy wpłacają na książeczkę oszczędnościową co najmniej raz w miesiącu uznawani są za systematycznych członków SKO⁹.

3. Nauka oszczędzania u najmłodszych

Coraz częściej słyszy się o tym by zachęcić Polaków do oszczędzania. W tym kontekście powstała idea by zwrócić uwagę na edukację już u najmłodszych w kwestii odkładania pieniędzy oraz nauczania ich nawyku oszczędzania. Dzieci mają chłonny umysł, co ułatwi osiągnięcie wymienionych celów- nie tylko nabycie umiejętności oszczędzania, ale również zaprezentuje w przyszłości.

Specjaliści opracowali metody i pomysły na naukę odkładania pieniędzy u naszych pociech w różnych etapach wiekowych. Gdy dziecko nie ma jeszcze do czynienia z gotówką należy organizować mu różne zabawy bazujące na osiągnięciu celu. Przykładowa gra polega na tym, że aby dziecko otrzymało upragnioną zabawkę, którą upatrzyło w sklepie, musi jak najdłużej gromadzić wcześniej otrzymane słodycze. W chwili gdy najdzie go ochota skonsumowania słodkości, przypominamy o wyznaczonej nagrodzie- w tym wypadku zabawki. Ustalając zasady zabawy określamy termin jej końca, dokładnie omawiamy nagrody- zabawki, która zależna będzie od ilości zgromadzonych słodyczy. Metoda ta nazywa się metoda wizualizacji celów, dzięki niej dziecko wyobraża sobie możliwe uzyskane zyski za utrzymanie największej ilości cukierków.

W momencie gdy dziecko jest trochę starsze, warto pomyśleć o dawaniu kieszonkowego. Regularne otrzymywanie ustalonej kwoty przyzwyczai je do mądrego zaplanowania swojego budżetu. Przyznając dziecku kieszonkowe, należy pokazać mu, jak kontrolować swoje wydatki. Przykładowo można stworzyć zestawienie jego wydatków, gdzie będzie można dokumentować i sprawdzać dokonane transakcje. Rodzice już na tym etapie powinni przekonać dzieci, że nawet najmniejsza kwota odkładana regularnie daje spory wynik końcowy, a co za tym idzie pozwoli zrealizować wymarzony zakup. Najbardziej znaną metodą wspierania wytrwałości u dzieci jest obietnica rodziców o dołożeniu części kwoty do zakupu.

Kolejnym krokiem nauki oszczędzania u najmłodszych jest wprowadzenie go w usługi bankowe. Najlepszym sposobem jest otwarcie dziecku specjalnego konta, którym będzie mógł zarządzać. Coraz więcej banków oferuje swoje usługi już najmłodszym. Dzięki posiadaniu takiego konta dzieci szybko się uczą kontrolować swoje wydatki. Choć wydaje nam

⁹ Program działań i regulamin SKO

się, że to dla dzieci dobra zabawa niż poważne transakcje finansowe, to jednak jedne z najlepszych narzędzi edukacji finansowej¹⁰.

Najbardziej znanym pomocnikiem w oszczędzaniu przez najmłodszych jest znana od dawna Szkolna Kasa Oszczędności. Dzieci, szczególnie te z małych miejscowości i wsi są jedynymi z częstszych klientów banku. Powodem tego może być przykładowo brak bliskiego oddziału bankowego lub oferty dla najmłodszych. Należy również podkreślić, że część członków SKO pochodzi z rodzin uboższych lub dotkniętych bezrobociem, w których żaden rodzic nie posiada rachunku bankowego. W tym momencie Szkolna Kasa Oszczędności jest jedyną możliwością zapoznania się z oddziałem. Należy podkreślić, że posiadanie prawdziwego konta bankowego u najmłodszych to swojego rodzaju powód do dumy. Młody właściciel posiada kartę płatniczą do swojego rachunku, która umożliwia transakcję w kraju i za granicą. Co najważniejsze posiadanie konta to duża wygoda- daje możliwość doładowań konta, sprawdzenia/ zarządzania oszczędnościami czy korzystania z bankowości internetowej¹¹ (MAYER2003).

Należy podkreślić, że SKO to nie tylko oszczędzanie, bank wspiera wiele działań edukacyjnych. Szkoły biorące udział w programie otrzymują pomocne materiały- m.in. scenariusze zajęć. PKO BP z myślą o młodych klientach stworzył serwis internetowy o charakterze edukacyjnym- SzkolneBlogi.pl. Podana strona ma za zadanie promować samą ideę oszczędzania. Szkolne blogi pobudziły kreatywność w uczniach oraz nauczycielach, w zakresie uzyskania dochodów. Również audycje radiowe wspierają działania edukacyjne najmłodszych. W programie I Polskiego Radia można natknąć się na program pod hasłem „SKO- słuchaj, kalkuluj, oszczędzaj”. Bank poleca również magazyn ekonomiczny „Brawo Bank” dla dzieci w wieku od 6- 10lat. Podsumowując nowe SKO ma podnieść świadomość ekonomiczną najmłodszych. Projekt banku umożliwił dzieciom poznanie funkcjonowania konta za pomocą rzeczywistych pieniędzy¹².

3.1. Szkolna Kasa Oszczędności na przykładzie szkoły w Starych Juchach

Gmina Stare Juchy położona jest w województwie warmińsko-mazurskim, a dokładniej w powiecie elckim. Mieści się w niej Zespół Szkół Samorządowych w Starych Juchach- szkoła podstawowa i gimnazjum. Na terenie tej placówki postanowiono zbadać działanie SKO. Szkolna Kasa Oszczędności w Starych Juchach działa od 2010 roku. Na samym początku jej działania nie było kont, uczniowie klas IV-VI i I gimnazjum korzystali z książeczek, w której pośredniczył nauczyciel. W chwili dużego zainteresowania SKO 30 uczniów zebrało łącznie 3800 złotych- w tym jedna uczennica oszczędziła około 800 złotych. W artykule postanowiono sprawdzić skuteczność działania Szkolnej Kasy Oszczędności na przykładzie tej placówki. Co prawda do szkoły w Starych Juchach uczęszczają dzieci z pobliskich wsi i stan zamożności rodzin nie jest wysoki. Do przeprowadzenia badań nad działalnością SKO w tej szkole użyto ankiet. W rozwiązywaniu kwestionariusza wzięło udział 36 uczniów- w tym 14 respondentów posiada konto SKO.

Badanie na temat oszczędności oraz działalności SKO zaczęto od zadania pytania na temat samego pojęcia „oszczędzania” pieniędzy. Większość dzieci pod tym hasłem rozumie „zbieranie pieniędzy” lub po prostu nie wydawanie ich. Najpopularniejszymi sposobami oszczędzania przez najmłodszych jest tradycyjna skarbonka oraz SKO. Głównymi inicjatorami bo aż około 65% badanych są rodzice. Tylko dwoje uczniów odpowiedziało, że założenie konta SKO to ich własna decyzja. Głównym źródłem konta jest przede wszystkim kieszonkowe

¹⁰http://www.alebank.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=37874:oszczedzania-warto-uczyc-juz-od-najmlodszych-lat&catid=706:meritum-bank&Itemid=365&template=alebankpl dostęp: 25.02.2014r.

¹¹ Mayer B. 2003. *Inkubator bankowych klientów*. Bank, 3: s. 22-23.

¹² <http://natemat.pl/11599,nauka-oszczedzania-xxi-wieku-szkolne-kasy-oszczednosci-wchodza-do-internetu> dostęp: 26.02.2014r.

otrzymywane od rodziców lub pieniądze dostawane w ramach prezentów na urodziny/ święta. Dzisiejsze SKO idzie z duchem czasu, nie chodzi tu już o sam fakt internetowego zarządzania kontem. Dzieci posiadające rachunek bankowy mają możliwość posiadania karty elektronicznej. Do dysponowania nią przyznało się 5 uczniów, natomiast 3 z nich korzysta z jej zastosowania.

Konto SKO przeznaczone jest dla dzieci od 6 lat do 13. W kwestionariuszu zapytano najmłodszych o odpowiedni wiek do rozpoczęcia oszczędzania. To pytanie miało zweryfikować czy najmłodsi uważają, że są gotowi do odkładania pieniędzy. Zaskakujący jest fakt, że zdecydowana większość badanych za odpowiedni wiek uznała lata właśnie w przedziale od 6 do 13. Tylko dwie osoby z 36 (to jest niecałe 6%) uważa, że oszczędzania powinno się zacząć od 13 lub 15 lat. Imponujący jest jednak fakt, że 35 badanych uczniów uważa, że warto oszczędzać. Najciekawsze pytanie w kwestionariuszu dotyczyło sposobu zachęcenia kolegi/ koleżanki do inicjatywy oszczędzania. Głównym impulsem do odkładania pieniędzy miała być możliwość kupienia wymarzonej rzeczy, a najczęstszym celem dzieci są tablety/ laptopy.

Podsumowując SKO powoduje wzrost świadomości w kwestii oszczędzania, aż 97% badanych uważa zbieranie pieniędzy za dobry pomysł. Trzeba podkreślić, że dzieci podały swój wiek za odpowiedni do rozpoczęcia zbierania oszczędności, w tym dwoje samo zainicjowało chęć posiadania konta. Wnioskując edukacja najmłodszych w temacie oszczędzania i uczenia ich nawyku gromadzenia funduszu przynosi pozytywne rezultaty.

Zakończenie

Konto internetowe dla najmłodszych – dawne książeczki oszczędnościowe są innowacyjnym sposobem odkładania pieniędzy przez najmłodszych. Dzieci korzystają z technologii (laptop, komputer, Internet), a co za tym idzie nie trudno im o dostęp do własnego rachunku. Trzeba podkreślić, że SKO działa od wielu lat ,więc po dzień dzisiejszy są zainteresowani w posiadaniu konta oszczędnościowego. Same posiadanie rachunku bankowego nie jest równoznaczne ze świadomością najmłodszych w kwestii bankowości i odkładania pieniędzy. Należy pamiętać, że ważną rolę w edukacji czy to najzwyczajszego przedmiotu (matematyki), czy umiejętności oszczędzania, należy do rodziców. To oni inicjują najczęściej różne sposoby startu odkładania funduszu- gdy są to bardzo małe dzieci proponują skarbonkę jednak w wieku szkolnym można myśleć już o koncie SKO. Projekt banku został utworzony z myślą o najmłodszych- to oni będą przyszłymi klientami banku. Z myślą o nich Szkolne Kasy Oszczędności mają wprowadzić ich w „świat banku”. Bank będący w łączności z opiekunem SKO przekazuje różne broszury na temat oszczędzania oraz namawia do prowadzenia bloga oszczędnościowego szkoły. Wiedząc, że ich klientami są dzieci organizowane są dla nich konkursy oraz zajęcia o tematyce odkładania pieniędzy.

Prowadząc badanie kwestionariuszem ankiety w jednej szkole trudno jednoznacznie ocenić działalność SKO. Można jednak spekulować, że skoro zainteresowanie nią w małej miejscowości jest spore to adekwatnie do tego, w większych miastach musi cieszyć się większym powodzeniem. Niestety w artykule nie uwzględniono porównania chęci oszczędzania przez dzieci ze szkół wiejskich a miejskich- gdzie wynik mógłby być interesujący.

Literatura

1. Krzyżkiewicz Z., Jaworski W. L., Pułaski M., *Leksykon bankowo-gieldowy*, Poltext, Warszawa 1998.
2. Mayer B. 2003. *Inkubator bankowych klientów*. Bank, 3: s. 22-23
3. *Ogólne warunki prowadzenia i obsługi rachunków Szkolnej Kasy Oszczędności*
4. *Program działań i regulamin SKO*

5. www.edu.gazeta.pl
6. www.natemat.pl
7. www.wyborcza.biz
8. www.aiebank.pl

SCHOOL-BASED SAVINGS PROGRAMMES AS A METHOD OF RAISING FINANCIAL AWARENESS IN CHILDREN

Summary

Saving money and budgeting concerns every one of us. One of the most famous ways of depositing money is the use of an account or a traditional piggy bank. Not only the last option is close to the youngest. It has long been known School-based Savings Programmes (SSP). We try to instill in the youngest ability and habit of depositing money. Bank goes out to meet the needs and continually improve the SSP. The first part of the article focuses on the notion of SSP. It was raised matter of passbook evolution into an online account, and thus describes the functions and capabilities of such an account. The article describes the operation and maintenance of accounts, SSP and its rules. At the end of the article, condensed results of a survey conducted at the school in Stare Juchy were placed. The result was to assess the awareness of the youngest in terms of saving and School-based Savings Programmes.

Keywords: saving, savings, account for children, savings education

Joanna Lenkiewicz
e-mail: asiaaa70@wp.pl